

Footprints

Nieuwsbrief
van de Vereniging
Tribale Kunst en
Cultuur

12e jaargang
april 2024
nummer 2

Beste Lezers,

De vernieuwde Footprints kreeg positieve reacties. Bij uw redacteur opende de Footprints met vreemde lettertypes en door elkaar lopende zinnen. Na enige heen en weer gemail kwam ik erachter dat de nieuwe versie van Adobe Reader de boosdoener was. Probeer eens een ander Pdf-programma als u dit probleem ook heeft.

In dit nummer voor het eerst een overzicht van de drie onderwerp-contactgroepen die recent zijn opgericht. Zie pagina 4 en ..meldt u aan.

Verder in dit nummer

- 2. uit de TKC
- 3. ruilbeurs TKC 14 april
- 4. onderwerp-contactgroepen
- 5. externe agenda
- 6-7. boeken
- 8-10. websels

Foto: British Museum

*Zie Dynasty and Divinity: Ife Art in Ancient Nigeria in
Websel : Archive Africa Center*

Nieuws uit de vereniging

9e verzamelaarsruilbeurs van de TKC

14 april 11-16 uur Waspik Noord- Brabant

Het verheugt ons, als organisatoren en bestuur van de vereniging, u te kunnen melden dat er ook dit jaar weer een verzamelaarsruilbeurs van onze vereniging komt. We hebben dezelfde locatie vastgelegd in Waspik. Deelname staat open voor leden van onze vereniging Tribale Kunst en Cultuur en voor leden van onze collega-vereniging Vrienden van Etnografica

Locatie: SCC "Den Bolder" Schoolstraat 19
5165 TR Waspik.

Promonummer TKC

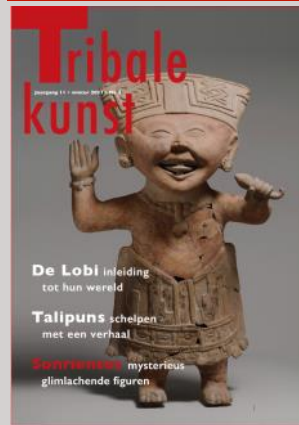
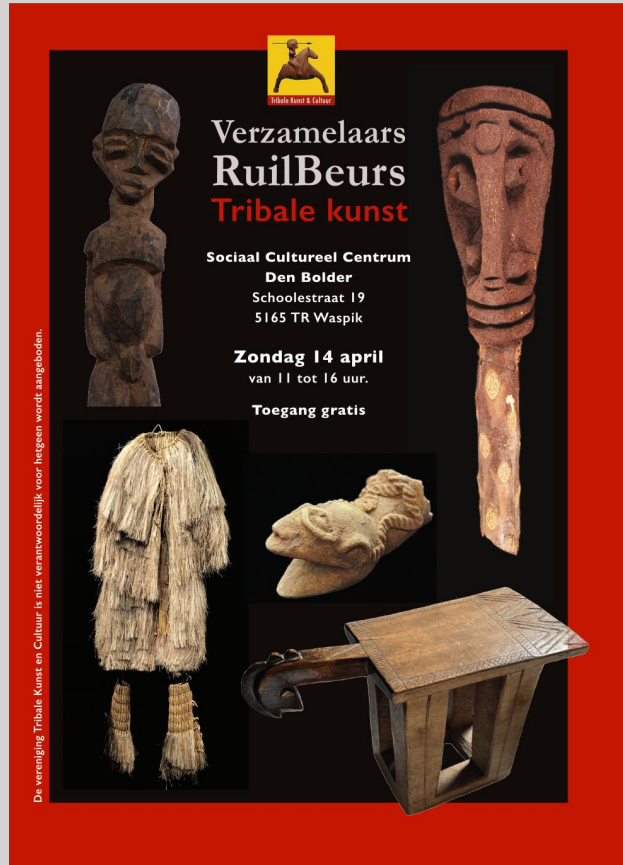
Weet u een mogelijk nieuw lid? Geef dan naam en adres door! Uw bekende ontvangt dan rond 4 juni het zomernummer van het tijdschrift.

Mail naar: vandenendaad@gmail.com

Overleden:

Ons lid Harry Sesink Clee is op 27 januari 2024 op 96-jarige leeftijd overleden.

Harry was, voor Corona, vaak aanwezig op ledenactiviteiten, veel leden zullen hem herinneren als een vriendelijk en geïnteresseerd lid.

Tribale Kunst & Cultuur

Verzamelaars RuilBeurs Tribale kunst

Sociaal Cultureel Centrum
Den Bolder
Schoolestraat 19
5165 TR Waspik

Zondag 14 april
van 11 tot 16 uur.

Toegang gratis

De vereniging Tribale Kunst en Cultuur is niet verantwoordelijk voor hetgeen wordt aangeboden.

Huisbezoek

Sjoerd en Gertha van 't Oever

Op **zondag 28 april a.s. vanaf 10.30 uur** nodigen wij, Sjoerd en Gertha van 't Oever, de leden van onze Vereniging uit tot een galerie-/ huisbezoek (incl. lunch). Onze locatie bevindt zich in Heerewaarden (Gld) in een oude steenfabriek tussen de Maas en de Waal.

In de jaren'70' begonnen wij "voorzichtig" met het verzamelen van Tribale voorwerpen die diepe indruk op ons maakten.

Door veel Musea te bezoeken, het lezen van literatuur én onze reis naar de Dogon/Mali in 1995 groeide onze kennis én verzameling enorm.

Omdat we qua ruimte niet werden gehinderd en een uitwijk hadden naar de expositieruimte in de oude steenfabriek is er inmiddels een grote collectie ontstaan, die wij u graag willen laten zien.

Tijdens het huisbezoek staat ook de deur open van de steenfabriek, voor een bezichtiging van de collectie die te koop is.

Zie www.briekantiek.nl voor een levendige impressie !

Aanmelding kan t/m vrijdag 26 april op: briekantiek@hetnet.nl of tel.0487572113.

Adres: Voorneseweg 10, 6624KR Heerewaarden.

Na afloop is het mogelijk om nog een mooie wandeling te maken langs onze achtertuin: De Maas en het natuurerrein "de Voorne" van Natuurmonumenten.

De stad 's-Hertogenbosch ligt op 20 minuten rijafstand en biedt o.m. het Noord Brabants Museum, het Design Museum en de prachtige Kathedraal Sint Jan.

Welkom !!

Sjoerd en Gertha van 't Oever

Open deur dagen Daroungallery

Liban Pollet en Marleen Watté stellen hun galerij open op **17 en 18 mei 2024**. De galerij is gesitueerd in de Vlaamse Ardennen, bekend van de Ronde van Vlaanderen. De historische herenboerderij waarin de galerij is gehuisvest zal gedurende de opendeurdagen verschillende culturen voorstellen. Er zijn ruimtes voorzien voor precolumbiaanse kunst (voornamelijk Peru), Himalaya kunst, grafbeelden uit Madagaskar en kunst uit de hooglanden van Vietnam, Laos en Cambodja.

Voor degenen die langer willen genieten, raden we enkele charmante B&Bs aan: Amberhoeve, Stille Genoegen en Burreken. Gezien het Pinksterweekend, adviseren we om tijdig te reserveren.

Naast het verkennen van de galerij, bieden de nabijgelegen bezienswaardigheden en activiteiten een perfecte aanvulling op uw weekend.

Oudenaarde met zijn archeologisch museum gesitueerd in het historische stadhuis, de Bourgondische kastelen, Sint-Walburgakerk en de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Parmele. In Ronse heb je een van de mooiste catacomben van de Lage Landen, Sint Hermes. Misschien verkiest u een wandeling naar het Brakelbos met bezoek aan d'Hoppe en geniet van enkele typische Vlaamse brasseries.

Voor de leden die het op prijs stellen andere leden te ontmoeten om bijvoorbeeld over het tentoongestelde te praten stel ik het volgende voor: bijeenkomen rond 15.00 uur in de galerij Daroun onder het genot van een drankje.

Voor praktische informatie neem contact op met Hilde Lemey via Hilde.lemey@gmail.com

Mis deze unieke gelegenheid niet om kunst, cultuur en de schoonheid van de Vlaamse Ardennen te ontdekken.

Onderwerp-contactgroepen TKC

De vereniging wil het contact tussen leden met de zelfde belangstelling of interesse voor een verzamelgebied, bevorderen. Dit kan door het oprichten van "contactgroepen". Deze groepen van gelijk gestemde verzamelaars/geïnteresseerden houden contact met elkaar middels de mail over bijvoorbeeld nieuwe aanwinsten, boekentips, artikelen, vragen, verwijzingen naar museale collecties, veilingen met items die de groep kan interesseren enz.

Het kan gaan om leden die een specifiek verzamelgebied hebben zoals een land of een volk, of delen dat ze allemaal iets hebben met sieraden, textiel, hout of metaal.

De contacten kunnen resulteren in een huisbezoek aan een of meerdere leden van de groep om van gedachten te wisselen over hun belangstelsgebied of verdieping van contacten tussen twee of enkele leden.

Meedoen aan een groep is voor leden gratis.

Momenteel zijn er de volgende groepen:

Textielgroep contact: Hilde Lemey
hildelemey@gmail.com

De Textielgroep is een platform voor textiel-liefhebbers. De Textielgroep beoogt traditionele textielkunstvormen te bewaren en te promoten. Het is een voortdurend groeiend netwerk van deskundigen en liefhebbers, zowel leden als niet-leden van de vereniging. De groep biedt een waardevolle plek voor:

- Kennisuitwisseling: Deel je expertise en leer van anderen.
- Samenwerking: Werk samen aan projecten, zoals gezamenlijke tentoonstellingen.
- Verdiepende lezing: Volg webinars van experts in het vakgebied.
- Uitwisseling van artefacten: Deel je passie voor textiel met anderen.

Op dit moment onderhoudt Hilde Lemey contact met 13 leden. De meesten van hen gaven waardevolle inzichten tijdens hun recente bezoek aan het Kalpakmuseum. thekalpakcollection.com

Ben je ook gebeten door textiel? Wees welkom om je bij de groep te voegen! Stuur een e-mail naar hilde.lemey@gmail.com.

In oprichting: Wapengroep

Aan de leden die interesse hebben in etnografisch wapentuig

Er wordt momenteel aan een wapengroep gewerkt. Het zal vooral een laagdrempelig digitaal netwerk worden dat is bedoeld om specifieke kennis te delen en de onderlinge band te bevorderen.

Niet alle aspecten van de groep zijn al bekend. Zo erg is dat echter ook niet. In de praktijk zal wel blijken wat werkt en wat niet.

Ook enthousiast? doe dan mee. De eerste stap is het verzamelen van namen, mailadressen en telefoonnummers. Je kunt hiervoor het volgende mailadres gebruiken; jfj.bonewit@gmail.com

We verheugen ons op veel positieve reacties

Metaalgroep: Contact André Smit

De metaalgroep is voortvarend gestart met acht leden. Inmiddels zijn er al meerdere objecten langsgesproken zoals deze:

Meer weten en meedoen: mail mij
smitwoud@xs4all.nl

Externe agenda

Zemanek – Münster 13 april 2024	Afrikaanse, Pré-Columbiaanse en Oceanische kunst
Million 3 april 2024	Europese privé verzameling Pré – Columbiaanse objecten
Sotheby's 23 april 2024	Live auction: Arts d'Afrique de la Collection Jean -Paul Chazal
Christies 18 tot 30 april	Online auction: Living with African and Oceanic Art
Veilinghuis de Zwaan Algemene antiek veiling 1 – 17 mei	Voorjaarsveiling 2024 Altijd wel wat Tribale kunst 1 – 17 mei Kijkdagen: Donderdag 18 tot en met zondag 21 april Donderdag 25 en vrijdag 26 april

In 2 *Spraak* zet het Veenkoloniaal Museum Veendam het huidige Afrika centraal, op het gebied van mode en cultuur. Evenzogoed als Europa wordt Afrika overspoeld door goedkoop textiel. Toch zijn er ook mooie 'Made in Africa' stoffen te krijgen. Stoffen die vaak symbolisch een verhaal vertellen en meestal van natuurlijke stoffen zijn gemaakt.

Zo kan men van de Oegandese schorsdoek, zeker moderne blazers en hoeden maken. De

Bògòlanfini, ook wel modderdoek genoemd? Deze doek is uitgegroeid tot een symbool van culturele identiteit van Mali, of de Kitenge, een bont bedrukt zwart katoenen stof uit Kenia. En wat te denken van de wax-print, notabene ooit in 1850 in Nederland bedacht voor de Indonesische markt, Nog steeds bepaalt deze wax print het modebeeld en ook Afrikaanse producenten maken tegenwoordig zelf de mooiste stoffen en prints. t/m 20 mei

Boeken over tribale kunst en cultuur

Making Africa. A Continent of Contemporary Design.

Hg. Mateo Kries, Amelie Klein. Katalog, Vitra Design Museum Weil am Rhein 2015.

24 x 33,5 cm, 344 S., 350 überw. farbig Abb.

Van € 69,90 nu € 29,95

[Making Africa. A Continent of Contemporary Design. | Jetzt Kunst bei Artservice bestellen \(art-service.de\)](https://www.art-service.de)

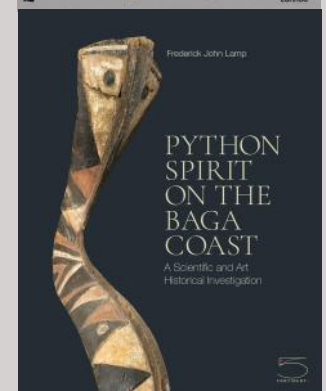
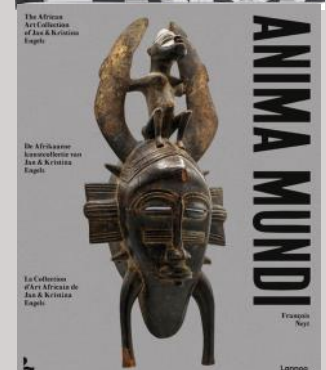
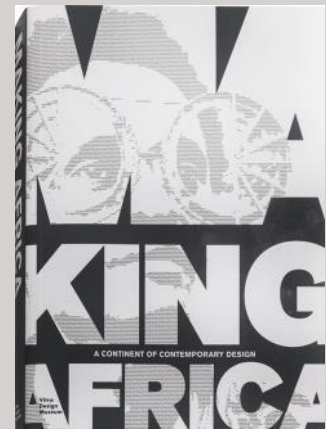
Anima Mundi The African Art Collection of Jan and Kristina Engels: Francois Neyt
Hardcover 464 pagina's verschijnt 13 mei 2024

The full catalogue of a magnificent collection of African Art. The most unique masks and sculptures are highlighted and discussed in detail. Text in English, French and Dutch.

Python Spirit on the Baga Coast: A Scientific and Art Historical Investigation Hardcover – April 18, 2024 Frederick John Lamp €67

This book is a multi-vocal, inter-disciplinary, examination of Baga culture and specifically the performance of the Serpent masquerade within that culture

This study of the wooden Serpent figures/headaddresses of the Baga people of Guinea is a collaboration by the author, as an art historian, with many contributions from diverse perspectives, including scientists preeminent in their fields, Robert J. Koestler, Roy Sieber, Dennis William Stevenson, Mark T. Wypyski, and Peter J. Zanzucchi. The text begins with a thorough exploration of the ethnological and art historical evidence for the Serpent masquerade among the Baga of Guinea, bearing an immense wooden serpent figure on top of the head representing a python. Never witnessed or photographed by an outsider, it disappeared in the 1950s along with most ritual performance after an Islamic jihad instated strict prohibitions against indigenous religions. The ritual context is followed by an in-depth analysis of the Serpent masquerade figures now extant in collections in Europe, the Americas, and Africa, as well as other representations of the python in the ritual art of the region. The final sections present the arguments, as a debate, between interested persons in the arts, including art historians, dealers, appraisers, collectors, and curators, and the scientific examinations by specialists in botany, chemistry, physics, entomology, and conservation concerning one particular Serpent figure in question.

African dolls: A private collection (The Private Collection Series) Hardcover – March 31, 2024 Jan Wychers, Dr. Jolanda Bos
144 pagina's

This private collection of African dolls, sometimes spontaneously decorated with beadwork, are witnesses of people's hopes and beliefs. The book is richly illustrated with overviews and detailed photographs of the objects and, apart from a description of their history, also gives the reader a personal account of collecting these dolls single-handedly over a period of 45 years.

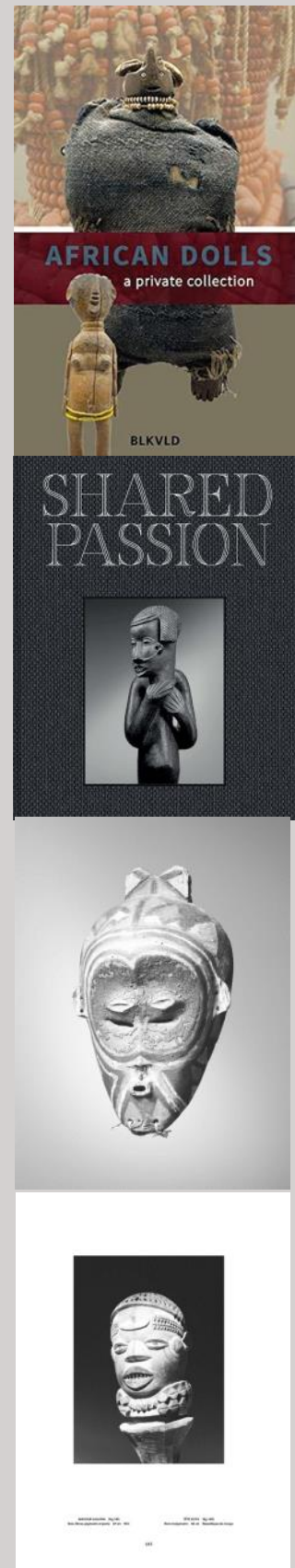
Shared Passion: An African Art Collection Built in the XXIst Century Hardcover – February 27, 2024
Bruno Claessens

Highlighting the strong bond between a collector and an art dealer, *Shared Passion* explores a remarkable collection of African art assembled in the twenty-first century

This book documents and celebrates the patience and perseverance of, and the friendship between, the Belgian collector Michel Vandekerckhove and the Belgian art dealer and gallerist Didier Claes, and the exceptional African art collection that is the result of their collaboration. Alongside stunning black and white images of masks, figures, and utilitarian objects from numerous sites across the African continent and from a variety of time periods, essays by art historian Bruno Claessens expound on the most interesting aspects of this collection.

Four separate topics are examined in depth: the abstract guardian figures of the Kota, the power statues of the Kongo, the enigmatic art of the Lega, and the much-loved *ikhoko* pendants of the Pende. An innovative graphic design, featuring photography by Hughes Dubois, shines a light on this extraordinary collection, available to the public for the first time through this publication.

Zie [Shared Passion | Mercatorfonds](#) voor enige pagina's

Webrels

aanbevolen websites over tribale kunst en aanverwante zaken

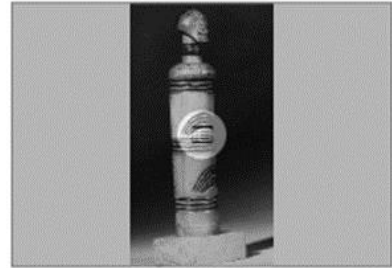
10. Mannelijk schaaldrager in zittende houding

onbekend / -
Gent[deelgemeente], Archeologisch Museum van de Universiteit Gent
mensenbeeld

11. Staande mannelijk figuur

onbekend / -
Gent[deelgemeente], Archeologisch Museum van de Universiteit Gent
mensenbeeld

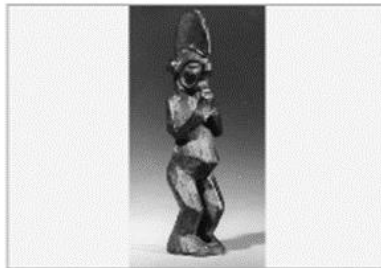
12. cilindervormig bekroond met antropomorf hoofd

onbekend / -
Gent[deelgemeente], Archeologisch Museum van de Universiteit Gent
doos

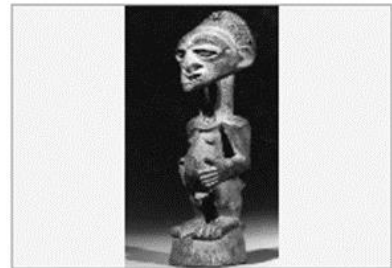
13. fetisj

onbekend / -
Gent[deelgemeente], Archeologisch Museum van de Universiteit Gent
fetisj

14. mensenbeeld

onbekend / -
Gent[deelgemeente], Archeologisch Museum van de Universiteit Gent
mensenbeeld

15. Staande figuur

onbekend / -
Gent[deelgemeente], Archeologisch Museum van de Universiteit Gent
mensenbeeld

I 435 zwart wit afbeeldingen van voorwerpen uit Congo [BALaT KIK-IRPA \(kikirpa.be\)](http://BALaT KIK-IRPA (kikirpa.be))

[Archive - The Africa Center : doorbladerbare boeken Afrika](#)

Jane Alexander: *Surveys* (from the Cape of Good Hope) presents the work of one of the most significant South African artists today—whose hybrid mutants speak to the porous borders between humans and other forms of animal life.

Dynasty and Divinity: Ife Art in Ancient Nigeria presents a major part of the extraordinary corpus of ancient Ife art in terra-cotta, stone, and metal, dating from the ninth to the fifteenth centuries.

Desert Jewels presents a superb collection of jewelry and late 19th- and early 20th-century photographs of North African landscapes, urban scenes, and portraits.

Through the prism of America's most enduring African-inspired art form, the Lowcountry basket, *Grass Roots* guides readers across 300 years of American art.

Resonance from the Past: African Sculpture from the New Orleans Museum of Art features approximately 100 works of art from the New Orleans Museum of Art, including masks and figures, musical instruments, ceramics, and fabric and beadwork costumes chosen from the extensive African art collection of the museum for their exceptional range of style and quality.

Where Gods and Mortals Meet: Continuity and Renewal in Urhobo Art. The first major catalogue devoted to the art and culture of the Urhobo people of the Niger River Delta in Nigeria.

Material Differences: Art and Identity in Africa reveals the traditions, rituals, and spiritual powers intrinsic to the materials used to create works of art in Africa.

Facing the Mask uses the mask, a central element for many African societies, as a marvelous point of entry into the arts, diverse cultures, and richly varied traditions of Africa.

Bamana: The Art of Existence in Mali provides a comprehensive study of Bamana philosophy and ethics. African Forms (Addendum)

African Forms elevates objects of daily use such as pottery, textiles, furniture, jewelry, and weapons to genuine works of art, concentrating on non-figural utilitarian objects.

In the Presence of Spirits: African Art from the National Museum of Ethnology, Lisbon presents approximately 120 pieces from Western, Central, and Southern Africa, with emphasis upon those from Guinea Bissau and Angola, both former Portuguese colonies, many rarely

seen before in the U.S.

Hair in African Art and Culture features artwork ranging from masks and figures, combs, hairpins, beads, headrests to contemporary African barbershop signs that illustrate the significance of hair among various African cultures as an indicator of social status and religious function, a symbol of age and authority, a traditional aesthetic element or a statement of contemporary style, a substance with supernatural power and spiritual import, and an object of beauty and adornment.

A Congo Chronicle: Patrice Lumumba in Urban Art presents popular paintings depicting the dramatic political career of Patrice Lumumba, the father of Congo independence who became the nation's first Prime Minister in 1960.

To Cure and Protect presents sculptures, masks, amulets, and other objects used as part of healing traditions in sub-Saharan Africa, both to cure disease and to prevent future affliction.

Art That Heals: The Image as Medicine in Ethiopia examines Ethiopia's boldly graphic, medicinal healing scrolls. Whereas Westerners have long considered art and medicine as separate realms, Ethiopians consider them to be intimately and inextricably connected.

Art of the Baga: A Drama of Cultural Reinvention traces the art and cultural history of the Baga people from their legendary flight from the highlands of the interior of Guinea to the coast, in their attempt to conserve their own religious ritual, to the eventual destruction of their traditions at mid-century with the conversion to Islam and, with independence from France, the establishment of the Republic of Guinea under an iconoclastic Marxist regime.

Memory: Luba Art and the Making of History is a study of Luba art, well known for its astounding beauty, but here for the first time examined for its intellectual complexity, aesthetic impact, and social contexts.

Animals in African Art: From the Familiar to the Marvelous is the first major book wholly dedicated to the animal images so common in African art. Their meanings and purposes are assumed to be so obvious that they are taken for granted.

Fusion: West African Artists at the Venice Biennale
This catalogue contributes to a new understanding of “African art,” removed definitively from the realm of the ethnographic, and firmly placed within the framework of the transcultural aesthetic.

Face of the Gods: Art and Altars of Africa and the African Americas is an introduction to a brand-new field in art history: the comparative study of Afro-Atlantic altars.
Secrecy: African Art That Reveals and Conceals

Secrecy: African Art That Reveals and Conceals examines the relationships among art, knowledge, and secrecy in Africa.

Likeness and Beyond: Portraits from Africa and the World attempts to define the nature of portraiture in world art. The need to depict and commemorate individuals is as compelling a motivation for the creation of art in Africa as it is elsewhere.

Yoruba: Nine Centuries of African Art and Thought focuses on the prolific artistic expressions of the Yoruba people of western Nigeria and The People’s Republic of Benin in West Africa and the historical and cultural issues that have shaped its civilization from the twelfth to the twentieth centuries.

Wild Spirits, Strong Medicine: African Art and the Wilderness explores African concepts of the nature/culture, wilderness/village dichotomy as it is expressed through works of art.

Africa and the Renaissance: Art in Ivory retraces the African and European sources of ivories which were the earliest objects from sub-Saharan Africa to reach European collections.

The Art of Collecting African Art brings together selections of figures, masks, prestige and utilitarian objects from nine important private collections of African art providing a base for the discussion of collecting and the

collectors’ personal impulses and tastes along with a bit of advice based on lessons learned from experience.

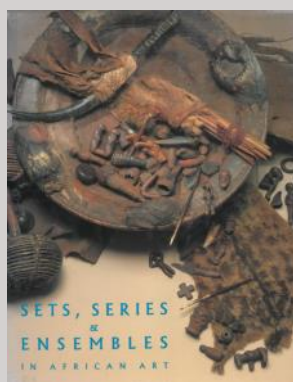
In *Perspectives: Angles on African Art*, ten distinguished connoisseurs explore the beauty and appeal in over one hundred African artworks of the highest aesthetic quality and tremendous ranges of styles and cultures.

African Masterpieces from Munich: The Staatliches Museum für Völkerkunde presents 450 selections from one of Germany’s premiere ethnographic museums whose collection of over 20,000 African objects was drawn from many sources, including the royal ethnographic collection and collections made by scientists, explorers, art lovers, and other museums.

African Aesthetics: The Carlo Monzino Collection introduces the reader to African sculptures as fine examples by individual master artists, as well as a reflection of moral values. The selection of works in the book is a reassertion of the collector’s choice of pieces acquired solely on the basis of their provocative aesthetic merit.

Sets, Series and Ensembles in African Art presents a fundamental, but unexpected, aspect of African art—objects which were intended to be used together, emphasizing the importance of their function and meaning as part of a group.

African Masterpieces from the Musée de L’Homme presents a selection of masterpieces from the vast ethnographic collection of France’s preeminent ethnographic museum.

Michal Osmenda

Footprints is de nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur en wordt 6 keer per jaar aan de leden verzonden. Niet-leden kunnen een half jaar een gratis abonnement op deze nieuwsbrief ontvangen door een mail te sturen naar: tribalekunstencultuur@gmail.com. Voor €55,00 per jaar bent U lid en ontvangt U ook ons kwartaalblad.